

## SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2014 vp

### Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkelakien ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2014 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle työeläkelakien ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta (HE 120/2014 vp).

##### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Hanna Tossavainen, sosiaali- ja terveysministeriö

- lakiasianpäälikkö Aino Lassila, Eläketurvakeskus
- lakiasianjohtaja Anne Perälehto-Virkkala, Keva
- asiantuntija Johan Åström, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Akava ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry.

#### HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työntekijän eläkelakia, merimieseläkelakia, yrittäjän eläkelakia, maatalousyrittäjän eläkelakia, kunnallista eläkelakia, valtion eläkelakia, kansaneläkelakia, Eläketurvakeskuksesta annettua lakia sekä eräitä eläkelakien voimaannuttamislakeja.

Esityksessä korostetaan työkyvyttömyyseläkettä hakevien kuntoutusmahdollisuuksien selvittämisen ensisijaisuutta suhteessa työkyvyttömyyseläkeratkaisuun. Työeläkelaitoksille säädettäisiin velvollisuus antaa työkyvyttömyyseläkettä hakevalle henkilölle oma-aloitteisesti ennakkopäätös oikeudesta ammatilliseen kuntoutukseen niissä tilanteissa, joissa ammatillisen kuntoutuksen myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi työeläkelakien säännöksiä leskeneläkkeen vähentämisestä, kun leski on leskeneläkettä vähennettäessä vanhuuseläkkeellä tai täyttänyt vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän, mutta ei ole vielä hakenut eläkettä maksuun. Lakeja ehdotetaan täsmennettäväksi siltä osin kun leskeneläkkeen vähentäminen on tehty lesken laskennallisen työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan leskeneläke tarkistettaisiin uudelleen, kun leskelle myönnetään uusi eläke uusin perustein.

Työeläkelakien voimaannuttamislakeja ja eräitä voimaantulosäännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että ennen vuotta 2005 voimassa olleiden säännösten mukaisesti määrätyissä työ-

kyvyttömyys-, työttömyys-, vanhuus-, ja perhe-eläkkeissä ensisijaiset etuudet vähennettäisiin pääsääntöisesti, kuten voimassaolevissa työeläkelaeissa säädetään, jos eläkkeensaajalle myönnetään uusi ensisijainen etuus tai etuuden määrä muuttuu.

Yksityisten alojen työeläkelakeja ehdotetaan muutettaviksi siten, että eläke laskettaisiin päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen ajalta tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5

kattumisprosentin mukaan myös vuosilta 2006—2009.

Työntekijän eläkelakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös eläkelaitosten kustannusten-jakoerien viivästyskorosta. Lisäksi työeläkelakeihin ja eräisiin muihin lakeihin ehdotetaan tehtäviksi eräitä teknisluonteisia korjauksia.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Perustelut*

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

### *Päätösehdotus*

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.*

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Rehula /kesk  
vpj. Anneli Kiljunen /sd  
jäs. Johanna Jurva /ps  
Laila Koskela /ps  
Merja Kuusisto /sd  
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd  
Hanna Mäntylä /ps

Mikael Palola /kok  
Terhi Peltokorpi /kesk  
Sari Sarkomaa /kok  
Anu Vehviläinen /kesk  
Ulla-Maj Wideroos /r  
Erkki Virtanen /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.